

ZARZĄDZENIE NR 954
Rektora Politechniki Białostockiej
z dnia 30 kwietnia 2019 roku

- w sprawie wprowadzenia w życie Procedur projektowania i zatwierdzania programów studiów w Politechnice Białostockiej

Na podstawie art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668, z późn. zm.) w zw. z Uchwałą Nr 393/XXIII/XV/2019 Senatu Politechniki Białostockiej z dnia 21 marca 2019 roku w sprawie określenia warunków, jakim powinny odpowiadać programy studiów na studiach pierwszego, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w Politechnice Białostockiej, zarządzam, co następuje:

§ 1

Wprowadzam w życie Procedury projektowania i zatwierdzania programów studiów w Politechnice Białostockiej, stanowiące załącznik do zarządzenia.

§ 2

Odpowiedzialnymi za realizację zarządzenia czynię dziekanów wydziałów.

§ 3

Nadzór nad realizacją zarządzenia sprawuje prorektor ds. kształcenia i współpracy międzynarodowej.

§ 4

Traci moc Zarządzenie Nr 742 Rektora Politechniki Białostockiej z dnia 12 grudnia 2017 roku w sprawie wprowadzenia w życie Procedur projektowania i zatwierdzania oraz monitoringu programów kształcenia w Politechnice Białostockiej.

§ 5

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

**Procedury projektowania i zatwierdzania programów studiów
w Politechnice Białostockiej**

§ 1

1. Program studiów dla kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia zawiera:
 - 1) formę studiów (stacjonarne lub niestacjonarne);
 - 2) tytuł zawodowy nadawany absolwentowi;
 - 3) liczbę semestrów i liczbę punktów ECTS konieczną do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia;
 - 4) opis poszczególnych przedmiotów wraz z przypisanymi do nich efektami uczenia się i treściami programowymi, formami i metodami kształcenia, zapewniającymi osiągnięcie tych efektów, a także liczbę punktów ECTS;
 - 5) opis sposobu weryfikacji i oceny osiągania przez studenta zakładanych efektów uczenia się (zamieszczony w karcie przedmiotu) z odniesieniem do konkretnych, form zajęć i sprawdzianów realizowanych w ramach każdej z tych form;
 - 6) nazwy przedmiotów lub grupy przedmiotów obieralnych, obowiązkowych dla określonej specjalności w ramach kierunku studiów;
 - 7) plan studiów;
 - 8) łączną liczbę godzin zajęć;
 - 9) łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć:
 - a) wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów;
 - b) o charakterze praktycznym (zajęć laboratoryjnych, ćwiczeń, ćwiczeń terenowych, pracowni specjalistycznych i projektowych, seminariów i praktyk);
 - 10) liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach:
 - a) zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych,
 - b) zajęć z języka obcego;
 - 11) wymiar, zasady i formę odbywania praktyk zawodowych oraz liczbę punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach tych praktyk;
 - 12) matrycę efektów uczenia się.
2. Projektowanie programu studiów dla kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia obejmuje czynności:
 - 1) określenie sylwetki absolwenta danego kierunku studiów będącej opisem ogólnych efektów uczenia się nabywanych w ramach realizacji danego programu studiów zgodnie z Polską Ramą Kwalifikacji;
 - 2) zestawienia tabelaryczne:
 - a) zajęć związanych z działalnością naukową (w przypadku profilu ogólnoakademickiego) (załącznik nr 1), a także zawodową (w przypadku profilu praktycznego załącznik nr 2);
 - b) zajęć przypisanych do dyscyplin ze wskazaniem dyscypliny wiodącej (wypełnia się tylko w przypadku kierunku przypisanego do kilku dyscyplin) (załącznik nr 3);
 - c) kierunkowych efektów uczenia się odnoszących się do uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia określonych w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153, z późn. zm.) oraz charakterystyk drugiego

- stopnia, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy a także, w przypadku studiów inżynierskich pierwszego, drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich, zestawienie kierunkowych efektów uczenia się odnoszących się do kompetencji inżynierskich (poziomy 6 i 7);
- d) przypisania efektów uczenia się do dyscyplin naukowych lub artystycznych (wypełnia się tylko w przypadku kierunku przypisanego do kilku dyscyplin) (załącznik nr 4);
- 3) uzyskanie opinii na temat sylwetki absolwenta oraz efektów uczenia się od interesariuszy zewnętrznych, np. stowarzyszeń zawodowych, organizacji samorządowych lub co najmniej trzech przedsiębiorców, w tym przynajmniej jednego działającego na rynku poza regionem;
 - 4) uwzględnienie szczególnych potrzeb różnych form i profili kształcenia (studia stacjonarne/niestacjonarne, profil ogólnoakademicki/praktyczny);
 - 5) sformułowanie szczegółowych efektów uczenia się i treści poszczególnych przedmiotów, a następnie form zajęć, ustalenie niezbędnych źródeł literaturowych, warunków i metod weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się;
 - 6) sprawdzenie komplementarności zaprojektowanego programu (wykonanie matrycy efektów uczenia się, załącznik nr 5).

§ 2

1. W celu podjęcia przez Senat Politechniki Białostockiej, zwanej dalej „Uczelnią”, uchwały, o której mowa w ust. 13, dziekan składa Wniosek o utworzenie kierunku studiów do prorektora właściwego ds. kształcenia nie później niż:
 - 1) sześć miesięcy przed planowanym terminem uruchomienia kształcenia w przypadku kierunku przyporządkowanego do dyscypliny (dyscypliny wiodącej), w której Uczelnia posiada uprawnienie do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego (art. 206 ust. 3 ustawy z dnia 3 lipca 2018 roku Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669, z późn. zm.), zwanej dalej „Ustawą”;
 - 2) dziesięć miesięcy przed planowanym terminem rozpoczęcia kształcenia w przypadku kierunku przyporządkowanego do dyscypliny (dyscypliny wiodącej), w której Uczelnia nie posiada uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego (art. 206 ust. 1 Ustawy).
2. W przypadku konieczności dostosowania programów studiów do przepisów zewnętrznych termin złożenia Wniosku ustala prorektor właściwy ds. kształcenia.
3. Wniosek o którym mowa w ust. 1 zawiera:
 - 1) ogólną charakterystykę studiów obejmującą:
 - a) nazwę kierunku, poziom i profil kształcenia oraz formę lub formy studiów;
 - b) program studiów;
 - c) koncepcję kształcenia, w tym:
 - wskazanie związku studiów ze strategią Uczelni;
 - wskazanie potrzeb społeczno-gospodarczych utworzenia studiów oraz zgodności efektów uczenia się z tymi potrzebami;
 - przyporządkowanie kierunku do dyscypliny lub dyscyplin, do których odnoszą się efekty uczenia się, ze wskazaniem dyscypliny wiodącej;
 - 2) uzasadnienie utworzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia;
 - 3) opis działań na rzecz doskonalenia programu studiów oraz zapewniania jakości kształcenia;

- 4) opis prowadzonej działalności naukowej w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów – w przypadku wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów o profilu ogólnoakademickim;
- 5) opis kompetencji oczekiwanych od kandydata ubiegającego się o przyjęcie na studia;
- 6) opis warunków prowadzenia studiów oraz sposobu organizacji i realizacji procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się, w tym:
 - a) wykaz nauczycieli akademickich oraz innych osób, proponowanych do prowadzenia zajęć, obejmujący:
 - imiona i nazwisko oraz numer PESEL, a w przypadku braku numeru PESEL – serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość;
 - informację o zatrudnieniu nauczyciela akademickiego w Uczelni albo terminie podjęcia przez niego zatrudnienia w Uczelni, ze wskazaniem, czy Uczelnia stanowi lub będzie stanowić dla niego podstawowe miejsce pracy;
 - informacje o kompetencjach, w tym o dorobku dydaktycznym, naukowym lub artystycznym wraz z wykazem publikacji lub opis doświadczenia zawodowego w zakresie programu studiów - w przypadku nauczyciela akademickiego;
 - informacje potwierdzające posiadanie kompetencji i doświadczenia pozwalające na prawidłową realizację zajęć - w przypadku innej osoby;
 - b) planowany przydział i wymiar zajęć dla nauczycieli akademickich oraz innych osób, proponowanych do prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem:
 - liczby godzin zajęć przydzielonych nauczycielowi akademickiemu zatrudnionemu w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy;
 - zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach studiów o profilu praktycznym lub zajęć związanych z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w ramach studiów o profilu ogólnoakademickim;
 - c) przewidywaną liczbę studentów;
 - d) informacje na temat infrastruktury, w tym opis laboratoriów, pracowni, sprzętu i wyposażenia, niezbędnych do prowadzenia kształcenia;
 - e) informacje na temat zapewnienia możliwości korzystania z zasobów bibliotecznych oraz z elektronicznych zasobów wiedzy, w szczególności z Wirtualnej Biblioteki Nauki i Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych Academica.

4. Do Wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów dołącza się:

- 1) kopię aktu wydanego przez rektora w sprawie utworzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz kopię uchwały senatu w sprawie ustalenia programu studiów wraz z tym programem studiów;
- 2) przewidywany harmonogram realizacji programu studiów w poszczególnych semestrach i latach cyklu kształcenia;
- 3) kopię opinii samorządu studenckiego dotyczącą programu studiów;
- 4) kopie deklaracji nauczycieli akademickich o terminie zatrudnienia w Uczelni i wymiarze czasu pracy, ze wskazaniem, czy Uczelnia będzie stanowić podstawowe miejsce pracy (załącznik 6), a w przypadku innych osób proponowanych do prowadzenia zajęć – o terminie rozpoczęcia prowadzenia zajęć (załącznik 7);
- 5) kopie dokumentacji potwierdzającej dysponowanie infrastrukturą niezbędną do prowadzenia kształcenia w zakresie przewidzianym w programie studiów od dnia rozpoczęcia prowadzenia

- zająć (w przypadku tworzenia nowego kierunku studiów na podstawie pozwolenia ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego i nauki);
- 6) opis zasobów bibliotecznych oraz elektronicznych zasobów wiedzy obejmujących literaturę zalecaną na kierunku studiów, do których Uczelnia zapewni dostęp;
 - 7) kopie porozumień z pracodawcami albo deklaracji pracodawców w sprawie przyjęcia określonej liczby studentów na praktyki.
5. Wniosek składany jest w 1 egzemplarzu, wraz z wersją elektroniczną do prorektora właściwego ds. kształcenia.
 6. Prorektor właściwy ds. kształcenia kieruje Wniosek do weryfikacji pod względem formalnym do Sekcji Jakości Kształcenia, zwanej dalej „Sekcją”.
 7. Sekcja weryfikuje program studiów, w zakresie zgodności z obowiązującymi przepisami oraz prawidłowości sformułowań i kompletności opisów efektów uczenia się, w terminie nie krótszym niż 5 dni i nie dłuższym niż 14 dni od dnia otrzymania Wniosku.
 8. W przypadku negatywnej oceny Wniosku prorektor właściwy ds. kształcenia zwraca dziekanowi Wniosek wyznaczając 14 dni na jego poprawienie. W tym przypadku zastosowanie ma procedura określona w ust. 5 i 6.
 9. Prorektor właściwy ds. kształcenia po pozytywnej weryfikacji przez Sekcję, kieruje Wniosek do Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia, zwanej dalej „Komisją”.
 10. Komisja przedstawia swoją opinię prorektorowi właściwemu ds. kształcenia w terminie do trzech tygodni od dnia otrzymania Wniosku do zaopiniowania.
 11. W przypadku uzyskania negatywnej opinii Komisji prorektor właściwy ds. kształcenia zwraca dziekanowi Wniosek wyznaczając 14 dni na jego poprawienie. Poprawiony Wniosek jest kierowany przez prorektora bezpośrednio do Komisji.
 12. Po pozytywnym zaopiniowaniu Wniosku przez Komisję i naniesieniu ewentualnych poprawek, dziekan w terminie do:
 - 1) czterech miesięcy przed planowanym terminem uruchomienia kształcenia w przypadku kierunku przyporządkowanego do dyscypliny (dyscypliny wiodącej), w której jednostka posiada uprawnienie do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego (art. 206 ust. 3 Ustawy);
 - 2) siedmiu miesięcy przed planowanym terminem rozpoczęcia kształcenia w przypadku kierunku przyporządkowanego do dyscypliny (dyscypliny wiodącej), w której jednostka nie posiada uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego (art. 206 ust. 1 Ustawy);składa Wniosek do prorektora właściwego ds. kształcenia, który kieruje go na posiedzenie Senatu.
 13. Senat:
 - 1) podejmuje uchwałę w sprawie ustalenia programu studiów wraz z tym programem - zgodnie z art. 206 ust. 3 Ustawy;
 - 2) podejmuje uchwałę w sprawie ustalenia programu studiów wraz z tym programem oraz opiniuje wniosek do ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego o pozwolenie na utworzenie kierunku studiów - zgodnie z art. 206 ust. 1 Ustawy.
 14. Rektor wydaje zarządzenie w sprawie utworzenia studiów na określonym poziomie i profilu kształcenia.
 15. Wniosek o pozwolenie na utworzenie studiów podpisuje rektor podpisem zaufanym albo kwalifikowanym podpisem elektronicznym.
 16. Wniosek o pozwolenie na utworzenie studiów składa się do ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki w postaci elektronicznej przez elektroniczną skrzynkę podawczą.

Tabela zajęć związanych z działalnością naukową*

[illegible]

* zgodnie z §3 ust. 1 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów liczbę punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z **dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych**, nie mniejszą niż 5 punktów ECTS – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne. **Zajęć tych nie przypisuje się do dyscyplin.**

** wpisać nazwę dyscypliny (w przypadku przypisania kierunku tylko do jednej dyscypliny należy pozostawić tylko jedną kolumnę).

Tabela zajęć kształtujących umiejętności praktyczne

[illegible]

Tabela zajęć przypisanych do dyscyplin

[illegible]

* suma udziałów dyscypliny wiodącej musi wynosić ponad 50 % ogólnej liczby punktów ECTS,

** wpisać nazwę dyscypliny

Tabela przyporządkowania efektów uczenia się do dyscyplin.

Symbol	Opis kierunkowych efektów uczenia się*	Nazwa dyscypliny wiodącej**	Nazwa dyscypliny	Nazwa dyscypliny
Wiedza: zna i rozumie				
Umiejętności: potrafi				
Kompetencje społeczne: jest gotów do				
Udział procentowy dyscyplin (suma udziałów dyscyplin musi być równa 100%)				

* efekty uczenia się powinny być przyporządkowane tylko do jednej dyscypliny;

** wpisać nazwę dyscypliny.

Załącznik nr 5 do Procedury projektowania
i zatwierdzania programów studiów
w Politechnice Białostockiej

				Nazwa kierunku studiów																												
				MATRYCA POKRYCIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ																												
				WIEDZA											UMIEJĘTNOŚCI										KOM.SPOŁ.							
Lp.	nazwa przedmiotu	kod przedmiotu	semestr											kod przedmiotu																	suma:	
1																																
2																																
3																																
4																																
5																																
6																																
1																																
2																																
3																																
4																																
5																																
6																																
7																																
8																																
suma:																																

Załącznik nr 6 do Procedury projektowania
i zatwierdzania programów studiów
w Politechnice Białostockiej

Białystok, dnia.....

I.	Nazwisko	
II.	Imię	
III.	Tytuł naukowy	
IV.	Stopień naukowy	
V.	Dyscyplina nauki	
VI.	Data zatrudnienia w Politechnice Białostockiej	od.....do.....
VII.	Wymiar czasu pracy	

Deklaracja

Deklaruję, że:

Politechnika Białostocka **jest/nie jest*** moim podstawowym miejscem pracy, w rozumieniu art. 120. ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668; z późniejszymi zmianami).

.....
(podpis)

*niepotrzebne skreślić

Załącznik nr 7 do Procedury projektowania
i zatwierdzania programów studiów
w Politechnice Białostockiej

Białystok, dnia.....

Deklaracja

- I. Nazwisko:
- II. Imię:
- III. Termin rozpoczęcia planowanych zajęć

.....
(podpis)